

„Наркотиците през твоите очи“

Есе

Мериан Желязкова, XI “А” клас

Много мислят, че дрогата е начин да изчезнат за кратко, да усетят чувството на еуфория във вените, поне за миг, да направят експеримент, без да подозират, че сключват договор със смъртта. И всеки ден бива отброяван като от пясъчен часовник, докато пясъкът не изтече на дъното на стъкленката и заедно с него животът на глупавия човек, който я е обърнал.

Наркотиците са част от цивилизацията, културата и митовете на нашето време. Те присъстват в живота ни, независимо дали приемаме съществуването и остротата на проблема и му отделяме необходимото внимание. Те проникват навсякъде и никой, независимо от социален статус, образование, материална задоволеност или нищета, не е предпазен от сблъсък с тях.

Всички знаем, че пубертетът е времето на утвърждаване на личността, на изострена чувствителност, на емоционални кризи, на екзистенциални въпроси. Всички знаем, че са естествени и моментите на пълно отрицание – на норми, на правила, на авторитети.

Знаем и друго – че никое дете и родител не е застрахован, че дори интелигентни деца от добри, културни и високообразовани семейства употребяват наркотици. Опитът сочи, че не е въпрос само на неосведоменост. Оказва се, че лекциите, контролът, сплашванията и забраните са сред най-малко ефективните методи. В днешно време децата са доста по-информирани по въпросите, свързани с наркотиците, и за жалост се сблъскват с тях в значително ранна възраст.

Въпросът с доверието и общуването е изключително важен, както за родителите, така и за децата. Родители често споделят притесненията си, че децата са загубили доверието им, а оттам се нарушава и общуването. Изглежда, че родителите смятат доверието на децата си за нещо, което им се полага по право и не се налага да правят никакви усилия, за да го печелят и поддържат. От друга страна, с тийнейджърите често се обсъжда въпроса за това кое е нещото, което най-много ги затруднява в общуването с родителите им. Те споделят, че нямат доверие на родителите си и очакват те да реагират остро на техните желания и мисли. Обсъжда се факта, че биха споделяли повече, ако не се страхуваха от реакцията им. Децата разказват, че родителите им обикновено нямат време да ги слушат или не зачитат мнението им, което ги наранява и ограничава следващите опити за контакт.

Друг проблем се оказва ниската самооценка и самочувствие. Това само по себе си е предпоставка и за много други проблеми. Много деца споделят, че не намират в себе си добри качества и не са ценни с нищо. Оказва се, че не са насърчавани дори и да мислят по този въпрос. Нереалистичната самооценка често прави хората по-лесно манипулируеми и неспособни да отстояват границите си. Шансът едно дете с ниска самооценка да не успее да каже смело „Не!“, когато е подложено на натиск от групата, е значително по-висок. От друга страна, неосъзнавайки собствената си ценност, човек е по-склонен да се идентифицира с етикети с неясно съдържание, като „готин“ и „задръстен“, и често е склонен да направи всичко, за да промени статуса си.

Влиянието на обкръжението е един от най-мощните фактори, които подтикват децата към експериментирание и употреба. Тийнейджърите се повлияват предимно от мнението на приятелите си и не зачитат напътствията на родителите. Бунтуват се срещу правилата и „воюват“ за своята независимост. Приятелският кръг и съучениците, където често се намира и първата любов, оказват силно въздействие, формират мирогледа и идентичността. Да принадлежиш към група изисква от членовете да спазват определени „правила“. И когато

някой има възражения или притеснения, той рискува да бъде отхвърлен. Това обаче се оказва доста висока цена и те трудно се опълчват срещу изискванията на останалите.

Всичко, което се случва през тийнейджърските години, се възприема предимно емоционално и тези емоции често са негативни. Младите трудно успяват да разпознаят и да се справят с това, което изпитват. Няма понятие за самота, отхвърляне, ниска самооценка, а просто са ядосани, тъжни и бунтуващи се. Често прибегват до всякакви действия, с които да възстановят баланса и да се чувстват по-добре: печелят уважението на важните за тях с цената на всичко; наказват с агресивно поведение тези, които ги карат да се чувстват зле; бунтуват се срещу правилата или по-лошо – наказват себе си за това, че „не са достатъчно добри“. Естествено, те трудно си дават сметка кои решения са правилни и кои грешни, за което не мисля, че можем да ги виним. Истината е, че възрастните могат да се учат от децата, не само да ги учат, стига да са достатъчно търпеливи, по-малко критични и отворени да чуват (и слушат!) за чувствата и емоциите им.

Наркотиците са тихата смърт, смъртта, която идва бавно и мъчително, която кара човек да се гърчи от болка и да агонизира. Смъртта, която знае, че идва и която чака, за да се освободи от болката, страданието и зависимостта. Живота се живее само веднъж и всеки от нас заслужава да го изживее с чест и достойнство.